

Vălenii de Munte

● NR. 186 ● Martie 2026

“Dreptatea e sănătatea lumii” (Nicolae Iorga)

Investiție majoră în sănătate la Vălenii de Munte: extinderea Ambulatoriului, aproape de finalizare. RMN nou, pregătit pentru pacienți

Lucrările de extindere și modernizare a Ambulatoriului de Specialitate din cadrul Spitalului Orașenesc din Vălenii de Munte se apropie de finalizare, marcând un pas important în creșterea calității serviciilor medicale oferite comunității locale.

Proiectul, realizat cu fonduri nerambursabile, aduce una dintre cele mai așteptate investiții în infrastructura medicală a orașului: un aparat RMN de ultimă generație, deja montat și calibrat. În prezent, personalul medical parcurge etapa de pregătire și instruire pentru utilizarea echipamentului, astfel încât investigațiile imagistice să poată începe în condiții optime imediat după punerea oficială în funcțiune.

DIAGNOSTIC RAPID, MAI APROAPE DE CASĂ

Odată cu instalarea RMN-ului, pacienții din Vălenii de Munte și din localitățile învecinate nu vor mai fi nevoiți să se deplaseze la Ploiești sau în alte centre medicale pentru investigații

imagistice complexe. Această investiție va reduce timpii de așteptare, va facilita diagnosticarea rapidă și va contribui la creșterea șanselor de tratament eficient.

Extinderea Ambulatoriului înseamnă, totodată, spații modernizate și adaptate cerințelor actuale din domeniul medical, într-un context în care accesul la servicii de sănătate performante reprezintă o prioritate pentru comunitate.

UN PAS ÎNAINTE PENTRU SISTEMUL MEDICAL LOCAL

Finalizarea lucrărilor și punerea în funcțiune a noilor dotări confirmă direcția de dezvoltare a Spitalului Orașenesc din Vălenii de Munte, care își consolidează astfel rolul de pilon al sistemului medical din zonă.

Pentru locuitorii orașului, investiția în Ambulatoriu și achiziționarea RMN-ului reprezintă nu doar o modernizare tehnică, ci o garanție că sănătatea rămâne o prioritate, iar serviciile medicale de calitate devin tot mai accesibile, chiar acasă.

Dragi doamne și domnișoare din Vălenii de Munte,

Luna martie ne aduce, an de an, lumină, culoare și speranță. 1 Martie ne întâmpină cu bucurie și gânduri senine, asemenea unui buchet de flori dăruit din inimă, iar 8 Martie ne oferă prilejul de a vă celebra așa cum meritați – cu respect, recunoștință și admirație.

Vă mulțumim pentru echilibrul, forța și delicatețea cu care contribuiți, zi de zi, la viața familiei și a comunității noastre. Prin implicarea, generozitatea și determinarea dumneavoastră, orașul nostru devine mai cald, mai unit și mai frumos.

Vă doresc o primăvară plină de împliniri, sănătate și oameni frumoși alături. Să aveți parte de liniște sufletească, de zâmbete sincere și de bucurii care să vă însoțească în fiecare zi.

La mulți ani tuturor doamnelor și domnișoarelor!

Cu aleasă considerație,
Primarul orașului
Vălenii de Munte,
FLORIN
CONSTANTIN

Clădire consolidată și eficientizată energetic la Grupul Școlar Agromontan „Romeo Constantin Diamant” din Vălenii de Munte

Pagina 2

CSO Teleajenul Vălenii de Munte a efectuat două stagii de pregătire în februarie

Pagina 4

Parc fotovoltaic nou la Vălenii de Munte: energie verde pentru iluminatul public și clădirile orașului

Pagina 2

Activități educative și investiții moderne la Școala Gimnazială „Inginer Gheorghe Pănculescu” din Vălenii de Munte

Pagina 3

Elevii din Vălenii de Munte, de la primele mutări de Șah la inteligența artificială

Pagina 3

Clădire consolidată și eficientizată energetic la Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu” din Vălenii de Munte

Lucrările de consolidare și modernizare a clădirii de la Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu” din Vălenii de Munte avansează într-un ritm susținut, iar conturul noii structuri este deja vizibil.

Astfel, consolidarea se află în curs de finalizare, elementele structurale fiind realizate integral. Intervențiile au vizat creșterea gradului de siguranță al imobilului, clădirea fiind adusă la un nivel superior de rezistență seismică, un aspect esențial într-o zonă expusă riscului tectonic.

LUCRĂRI LA INSTALAȚII ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

În această etapă, echipele de muncitori execută lucrări de montare a instalațiilor și de realizare a finisajelor brute. Un accent important este pus pe implementarea unor soluții moderne de climatizare eficientă, menite să asigure un confort sporit pentru elevi și cadrele didactice. Sistemele instalate vor permite recircularea energiei

termice atât pe timpul verii, cât și al iernii, contribuind la optimizarea consumului și la reducerea costurilor de exploatare. Astfel, unitatea de învățământ va beneficia nu doar de o clădire mai sigură, ci și de una adaptată standardelor actuale de eficiență energetică.

INVESTIȚIE ÎN SIGURANȚA ȘI VIITORUL ELEVILOR

Modernizarea infrastructurii educaționale reprezintă un pas important pentru comunitatea din Vălenii de Munte. Consolidarea și eficientizarea energetică a clădirii de la Grupul Școlar Agromontan „Romeo Constantin Diamant” creează premisele unui mediu educațional sigur, modern și sustenabil.

Pe măsură ce lucrările se apropie de etapele finale, proiectul confirmă angajamentul autorităților de a investi în siguranța elevilor și în calitatea actului educațional, oferind condiții adaptate cerințelor actuale și viitoare.

Parc fotovoltaic nou la Vălenii de Munte: energie verde pentru iluminatul public și clădirile orașului

Un nou proiect de energie verde prinde contur la Vălenii de Munte, unde au fost executate capacitățile fizice ale unui parc fotovoltaic, investiție importantă pentru producerea de energie din surse regenerabile. Parcul este alcătuit din 1368 de panouri fotovoltaice și are o putere instalată de aproximativ 752 kW, contribuind la producerea de electricitate verde destinată consumului public al orașului.

Energia produsă va fi utilizată pentru alimentarea iluminatului public și a clădirilor aflate în administrarea orașului, ceea ce va permite reducerea cheltuielilor cu energia electrică și, în același timp, protejarea mediului prin scăderea emisiilor de carbon.

În prezent, proiectul se află în perioada de probe, urmând să fie realizată recepția lucrării și punerea în funcțiune a sistemului de contorizare.

Investiția marchează un pas important pentru Vălenii de Munte în direcția tranziției energetice și a utilizării surselor regenerabile, contribuind la modernizarea infrastructurii energetice locale și la creșterea eficienței energetice a orașului.

1 și 8 Martie O punte între tradiție și modernitate

Împreună, 1 și 8 Martie formează un arc simbolic al primăverii. Prima zi aduce renașterea naturii și gestul simbolic al mărtisorului, iar cea de-a doua oferă prilejul de a reflecta asupra valorii și demnității femeii în societatea contemporană.

Într-o lume marcată de schimbări accelerate, aceste două zile rămân repere de echilibru și sensibilitate. Ele ne amintesc că progresul nu poate exista fără respect, că dezvoltarea comunităților pornește de la armonie și că recunoștința este una dintre cele mai puternice forme de legătură umană.

Vălenii de Munte

PUBLICAȚIE A PRIMĂRIEI
VĂLENIILOR DE MUNTE

REDACȚIA

Email: sprinteninfomar@yahoo.com

Tiraj: 1.000 exemplare

ISSN: 2247 - 2681 ISSN-L 2247 - 2681

Se distribuie gratuit

Telefoane utile:

- Pentru apă și canalizare - Hidro Prahova: 0728.880.605; 0244.281.200 (08.00 - 16.00) - TOADER ADRIAN
- Dispecerat: 0724.299.614 - (16.00 - 08.00)
- Iluminatul public: 0786.248.365 - PISĂU ION;

- Servicii salubritate - BIN GO SOLUTIONS SRL: 0244.933
- Poliția Locală: 0752.132.454;
- Pentru gaze: 0800877778; 021.9281 - DISPECERAT DISTRIGAZ SUD PLOIEȘTI;
- Centrul Cultural: 0244.280.345
- Administrația Financiară Vălenii de Munte: 0244.283.006
- A.J.O.F.M. Vălenii de Munte: 0729.830.430

- Spitalul Orașenesc - Vălenii de Munte: 0244.282.525
- Colegiul Național "NICOLAE IORGA": 0244.280.905
- Liceul Tehnologic Agromontan "Romeo Constantinescu": 0244.281.555
- Școala Gimnazială "Ing. Gheorghe Pănculescu": 0244.280.965

Activități educative și investiții moderne la Școala Gimnazială „Inginer Gheorghe Pănculescu” din Vălenii de Munte

Școala Gimnazială „Inginer Gheorghe Pănculescu” continuă să fie un reper important al educației din comunitate, prin activitățile variate desfășurate și prin investițiile recente în modernizarea bazei materiale.

În prezent, în cadrul unității de învățământ studiază 809 elevi, organizați în 33 de colective, coordonați de cadre didactice dedicate și implicate.

În perioada sărbătorilor de iarnă, școala a organizat tradiționalul Târg de Crăciun, eveniment care a adus împreună elevi, profesori și părinți. Copiii au realizat ornamente, felicitări și diverse produse specifice sezonului, demonstrând creativitate, spirit de echipă și implicare. Atmosfera festivă a fost completată de un emoționant program de colinde de Crăciun, prin care elevii au promovat tradițiile și obiceiurile românești.

Un moment deosebit l-a reprezentat Concursul de recitări și interpretare artistică, organizat cu prilejul zilei

de 15 ianuarie, în memoria marelui poet național, Mihai Eminescu. Elevii au recitat din creațiile poetului și au susținut momente artistice dedicate culturii române. De asemenea, cu ocazia zilei de 1 Decembrie – Ziua Națională a României, au fost organizate activități tematice prin care elevii au înțeles mai bine semnificația acestui moment istoric.

Școala a fost, totodată, gazda etapei locale a olimpiadelor de Matematică și Limba Română, oferind elevilor cu rezultate deosebite oportunitatea de a-și demonstra cunoștințele și de a face un pas important spre performanță. Organizarea acestor competiții confirmă preocuparea constantă pentru excelență și susținerea performanței școlare.

Un aspect esențial pentru dezvoltarea procesului educațional îl reprezintă modernizarea infrastructurii. Prin programul Planul Național de Redresare și Reziliență

(PNRR), unitatea de învățământ a fost dotată cu mobilier nou și echipamente electronice moderne, contribuind la crearea unui mediu educațional adaptat cerințelor actuale. Noile dotări sprijină desfășurarea lecțiilor într-un mod interactiv și eficient, în beneficiul celor 809 elevi ai școlii.

Prin diversitatea activităților organizate și prin investițiile realizate, Școala Gimnazială „Inginer Gheorghe Pănculescu” din Vălenii de Munte își reafirmă angajamentul de a oferi un act educațional de calitate, într-un mediu modern, sigur și stimulativ pentru toți elevii săi.

Director,
Corneci Maria Luminița

Marea curiozitate a participanților a fost să descopere tainele gândirii jucătorului de șah, să înțeleagă cum se construiește o strategie și cum se anticipează mutările adversarului. Șahul, supranumit pe bună dreptate „sportul minții”, contribuie în mod esențial la dezvoltarea gândirii logice și analitice,

la creșterea capacității de concentrare, la formarea spiritului de competiție, dar și la cultivarea fair-play-ului și a respectului față de adversar.

Numeroase studii și rezultate concrete demonstrează că elevii care frecventează cursurile de șah obțin performanțe deosebite la olimpiade și la examenele

Elevii din Vălenii de Munte, de la primele mutări de Șah la inteligența artificială

Peste 200 de elevi din Vălenii de Munte au participat la cursurile de șah organizate de Casa de Cultură Nicolae Iorga din localitate, într-o colaborare fructuoasă cu Asociația Județeană de Șah Prahova. Evenimentul s-a bucurat de un interes deosebit din partea copiilor și părinților, confirmând încă o dată faptul că șahul rămâne unul dintre cele mai apreciate instrumente educaționale pentru dezvoltarea armonioasă a tinerilor.

școlare. Rigoarea calculului, disciplina mentală și capacitatea de a lua decizii sub presiune se reflectă direct în parcursul lor educațional.

Acum, o nouă provocare îi așteaptă pe tinerii șahiști: întâlnirea cu un robot dotat cu inteligență artificială, capabil să joace șah la un nivel avansat. Elevii vor avea ocazia să îl cunoască și să îl înfrunte în cadrul

cursurilor organizate la Casa de Cultură „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, o experiență modernă care îmbină tradiția șahului cu tehnologia viitorului.

Prin astfel de inițiative, orașul Vălenii de Munte își consolidează statutul de comunitate care investește în educație, performanță și dezvoltarea intelectuală a noii generații.

Baschet pentru minte și trup: copiii din Vălenii de Munte cresc armonios la Sala „Stelian Manolescu”

Sala de Sport „Stelian Manolescu” din Vălenii de Munte găzduiește cursuri de baschet dedicate copiilor, într-un demers care pune accent nu doar pe performanță, ci mai ales pe formarea armonioasă a tinerei generații. Antrenamentele sunt concepute astfel încât cei mici să își dezvolte atât corpul, cât și mintea. Prin exerciții adaptate vârstei, jocuri dinamice și tehnici specifice sportului cu mingea la coș, copiii își îmbunătățesc coordonarea, rezistența și capacitatea de concentrare.

Dincolo de beneficiile fizice evidente, baschetul devine un cadru

ideal pentru socializare. Participanții își fac prieteni noi, învață să lucreze în echipă și să respecte regulile jocului. Disciplina, fair-play-ul și spiritul competitiv sănătos sunt valori cultivate constant în timpul antrenamentelor.

Instructorii pun accent pe crearea unui mediu sigur și motivant, în care fiecare copil să își descopere potențialul și să capete încredere în propriile forțe. Fiecare ședință de pregătire este o combinație între învățare tehnică și bucuria jocului, astfel încât sportul să rămână o plăcere, nu o obligație.

CSO Teleajenul Vălenii de Munte a efectuat două stagii de pregătire în februarie

Remiză la Breaza în prima etapă din acest an

Echipa de fotbal CSO Teleajenul Vălenii de Munte a desfășurat, în prima parte a lunii februarie, două cantonamente menite să consolideze pregătirea fizică și tactică înaintea reluării competițiilor oficiale. Stagiile au avut loc în perioadele 4-8 februarie și 11-15 februarie 2026, intervale în care jucătorii au parcurs un program intens de antrenamente și meciuri de verificare.

În cadrul cantonamentelor, staff-ul tehnic a pus accent pe creșterea capacității fizice, îmbunătățirea relațiilor de joc și testarea unor formule tactice noi. Meciurile amicale disputate au oferit ocazia evaluării nivelului de pregătire al lotului și integrării eventualelor ajustări în compartimentele echipei.

Pentru CSO Teleajenul, aceste perioade de pregătire reprezintă un pas esențial în consolidarea obiectivelor stabilite pentru partea a doua a sezonului. Ritmul susținut al antrenamentelor și implicarea jucătorilor reflectă dorința echipei de a aborda competițiile cu un plus de încredere și coeziune.

Conducerea clubului mizează pe faptul că aceste două stagii consecutive de cantonament vor contribui la creșterea nivelului de joc și la obținerea unor rezultate pozitive în meciurile oficiale care urmează.

În primul joc oficial din acest an, la Breaza, gazdele de la Tricolorul au remizat împotriva formației Teleajenul Vălenii de Munte, după un meci de luptă, desfășurat pe un teren greu. După 0-0 la pauză, echipa gazdă a deschis scorul în minutul 61, prin Șchiopu, care a finalizat o fază creată de Vintilă cu un șut pe lângă portarul advers, din interiorul careului. Oaspeții au egalat 7 minute mai târziu, prin M. Ilie, care a înscris cu o lovitură de cap după o centrare din banda stângă.

Tricolorul: Neacșu - A. Radu (83 Prodan), Ștefan, Burlacu, Tache, Ioniță (65 Dumitrache), Duricu, Dogaru (cpt), Nedelcu, Șchiopu (83 Dumitrescu), Vintilă. Rezerve neutilizate: Mânzicu - Miclea, Stoica, Viman, Toader, Trăistaru. Antrenor: Marius Vișan.

Teleajenul: Pârâu - Chejnoiu, Răducea, Popa, Tănase, Dănilă (60 Chivu), Șerban, A. Ilie, Butoi, M. Ilie (89 Cursaru), Ciobanu (cpt)(86 Arnăutu). Rezerve neutilizate: Duca - Dima, O. Radu. Antrenor: Iulius Mărgărit.

Cartonașe galbene: Vintilă 30, Nedelcu 63, Dumitrache 71/Butoi 30, Ciobanu 74, A. Ilie 87

Arbitri: Răzvan Gherman - Nicolas Spănu (ambii din București), Gabriel Costea (Roșiori de Vede). Arbitru de rezervă: Stefano Andrei Mihai (București). Observator de arbitri: Elena Mușetoiu (Pitești). Delegat de joc: Raluca Elena Șerban (București).

Liga 3, SERIA 4, etapa 18 - rezultate și clasament:

Kids Tâmpa Brașov - ACS Urban Titu 3-1
Progresul Mogoșoaia - CSL Ștefăneștii de Jos 1-4
Olimpic Zărnești - Voința Crevedia 6-5
FC Pucioasa - CSO Băicoi 1-0
Tricolorul Breaza - CSO Teleajenul Vălenii de Munte 1-1
Flacăra Moreni - CSM Săcele 0-0

CLASAMENT

Loc	Echipe	P	W	D	L	Goals	PTS
1	Flacăra Moreni	18	14	3	1	48 - 16	(32) 45
2	CSL Ștefăneștii de Jos	18	12	3	3	43 - 24	(19) 39
3	Olimpic Zărnești	18	11	5	2	52 - 31	(21) 38
4	Urban Titu	18	7	5	6	29 - 27	(2) 26
5	CSO Băicoi	18	6	7	5	24 - 24	(0) 25
6	CSO Teleajenul Vălenii de Munte	18	6	6	6	23 - 28	(-5) 24
7	CSM Săcele	18	5	4	9	24 - 33	(-9) 19
8	Tricolorul Breaza	18	5	4	9	20 - 35	(-15) 19
9	Progresul Mogoșoaia	18	5	3	10	25 - 30	(-5) 18
10	Kids Tâmpa Brașov	18	5	2	11	22 - 35	(-13) 17
11	FC Pucioasa	18	5	1	12	21 - 34	(-13) 16
12	Voința Crevedia	18	4	3	11	18 - 32	(-14) 15

Recunoștință față de persoanele ajunse la venerabila vârstă de 90 de ani

DRAGOMIR DOMNICA
100 ani
născută pe 03.02.1926

IAROVOI FILOFTEIA
născută pe 07.01.1936

PETRESCU VELICA
născută pe 17.01.1936

FILCEA STELIANA
născută pe 13.02.1936

Ritm, energie și comunitate: cursurile de Zumba animă Sala „Stelian Manolescu” din Vălenii de Munte

Sala de Sport „Stelian Manolescu” din Vălenii de Munte rămâne un veritabil

punct de atracție pentru iubitorii de mișcare și voie bună. Cursurile de Zumba organizate aici adună tot mai mulți participanți, dornici să transforme câteva zeci de minute de dans într-o doză autentică de energie și stare pozitivă.

Atmosfera este descrisă chiar de participante printr-o rimă devenită deja „motto” neoficial al grupului:

**„Cu banii pentru-o limonadă,
La Zumba fug, nu stau pe stradă!
E muzică, e voie bună,
Și plec acasă mai nebună!
Și multe/mulți ar vrea să fie
În starea noastră de «nebuie!»”**

Dincolo de versurile pline de umor, mesajul este clar: sportul poate fi accesibil, distractiv și extrem de benefic pentru sănătate. Într-o comunitate în care activitățile recreative sunt esențiale pentru coeziunea socială, astfel de

inițiative contribuie nu doar la tonusul fizic, ci și la consolidarea relațiilor dintre participanți.

Zumba, combinație de dans și fitness pe ritmuri latino și internaționale, oferă un antrenament complet, lucrând sistemul cardiovascular, coordonarea și rezistența.

La Sala „Stelian Manolescu”, fiecare sesiune se transformă într-un spectacol de energie: muzică antrenantă, mișcări sincronizate și zâmbete largi.

Pentru mulți dintre cei prezenți, cursurile reprezintă mai mult decât un simplu antrenament. Sunt un refugiu de la rutina zilnică, o alternativă sănătoasă la timpul petrecut în fața ecranelor și o dovadă că investiția în propria stare de bine „costă cât o limonadă”, dar aduce beneficii incomparabil mai mari.

Organizatorii transmit că ușile rămân deschise pentru toți cei care vor să experimenteze această „nebuie” pozitivă, într-un cadru sigur și prietenos.

Vălenii de Munte

SUPLIMENT CULTURAL

Numărul 21
MARTIE 2026

FEMEIA CA O PRIMĂVARĂ

Sfârșitul iernii și începutul primăverii îndreaptă atenția spre bunici, mame, surori, iubite și soții, pe care le sărbătorim cu prilejuri împrumutate din alte culturi sau cu prilejuri arhaice, precum Sfântul Valentin sau Dragobete, ori în zile special dedicate lor, așa cum se întâmplă de 1 și de 8 Martie. Femeia – misterul etern, enigma rămasă nedelegată încă. Femeia eroină de roman și femeia muză. Femeia suavă, decorativă, cerând ocrotire. Femeia din spatele războaielor și al duelurilor sau din spatele unui bărbat puternic. Femeia puternică, în stare să-și construiască o carieră solidă. Femeia planturoasă, rubensiană sau, din contră, Donna Angelicata plutind pe nori. Mereu supusă canoanelor vremii sale, mereu obligată să fie în pas cu moda. Sfielnică sau dezinhibată. Afirmându-și frumusețea naturală sau corectată de bisturiu. Nevoită să învețe lucruri noi, uneori chiar să uite că este femeie. Femeia care vorbește cu trupul,

cu inima sau cu mintea. Femeia celebră sau anonimă reprezentând o cifră ori un procent în sondajele de opinie pe cele mai diverse teme. Femeia agorală, care își găsește împlinirea într-o carieră politică, sau femeia ciorbei bine făcute și a cămășilor călcate la dungă. Femeia sofisticată, cu ținute office ori casual, și femeia în halat pufos de casă, cu o carte în mână, supremă relaxare la o ceașcă de ceai. Blondă, șatenă, roșcată, brunetă natural sau cu un mic ajutor. Cu blândețea adierilor parfumate sau dezlănțuind iadul pe pământ. Luptând cu prejudecățile pentru a-și face auzită vocea într-o lume a bărbaților. Femeia-Zeiță sau Mater Dolorosa. Femeia dominatoare din lumea fanteziilor sexuale sau femeia supusă abuzurilor de tot felul. Ce crunt sună cuvântul FEMICID. Femeia care își poartă cu decență ridurile ca pe un semn al înțelepciunii sau femeia botoxată și hialuronată. Femeia care șoptește dulci cuvinte de iubire sau ineptii într-un

limbaj de baracă. Femeia care vrea totul sau nimic. Femeia eleganței supreme sau a vulgarității absolute. Femeia care se leapădă de propria feminitate ca de un amănunt rușinos. Femeia queer. Femeia plângând lacrimi să umple toate oceanele pământului, zâmbind enigmatic, răsând fericită sau ironică sau răutăcioasă. Femeia-trofeu, femeia-sacrificiu, femeia pur și simplu. Slăvită, adorată, pictată,

cântată, ridicată în slăvile cerului sau aruncată în străfundurile iadului, arsă pe rug, divinizată, visată, chinuită, ucisă, urâtă, iubită. O infinitate de fațete ale aceluiași etern mister, fără de care lumea și-ar pierde emoțiile și culorile, fără de care Pământul s-ar opri în loc pentru totdeauna.

 Petruța Stan

Primăvara vine întotdeauna de la Praga

Mi-am iubit copilăria. Dacă n-ar fi fost săracă, aș fi uitat-o de mult. În sărăcia bătăturii din Bărăgan te naști cu o inocență pe care nimeni nu ți-o poate confisca. Între răsărit și apus, soarele nu mi-a spus nimic despre mare. Nici despre lume Era duminică după-amiaza. Mama avea în cuptorul de lut, făcut cu mâna ei, aluat pentru pâine, crescut cum trebuie. Așteptam pe marginea drumului, agățat de stâlpul de telegraf, să-l zăresc pe tata venind pe bicicletă. Avea una rusească — „Ucraina”, așa îi spuneam — și doar duminica mă lăsa să merg cu ea. L-am văzut de departe. Pedala grăbit. Asta însemna că găsise brânză. M-am așezat pe pragul bucătăriei cu pâinea fierbinte într-o mână și brânza în cealaltă. După prima înghițitură am întregat-o pe mama:

- Eu cu ce mai mănânc pâinea asta?
- Cu gura, a spus ea, fără să ridice ochii.

Tata a zâmbit. Nu larg. Ca atunci când știi ceva, dar nu e de spus.

- Lasă-l, Floare! E mic. O să crească și o să-i placă pragul ăsta mai mult decât mesele lustruite din alte părți. A auzit și el la Vocea Americii ca s-ar putea ca și la noi în țară oamenii să se unească și să ceară vremuri mai bune. E căpos! Ideile care să unească oamenii pentru o primăvară ca la Praga vin de la intelectuali, cu atitudine și altitudine, care să păstorească înțelept poporul asta, pe o a doua lor natură.

A tăcut o clipă. Ca și cum asculta ceva ce nu venea din curte.

- Se aude, a zis apoi. Pe unde-i loc sortit să se poată. Că oamenii se strâng. Că vor și altfel.

- Vine ea, primăvara!

Mama a scos pâinea din cuptor. A lovit-o pe fund, s-o audă dacă e coaptă.

- Primăvara vine când vrea ea, nu când o cheamă cineva, a spus. Ca și gândul. Eu asta știu! Și a arătat spre grădină, unde nimic nu înmugurea încă.

Tata n-a mai răspuns. A privit drumul. De parcă, foarte departe, cineva ar fi rostit un cuvânt mare, care până la noi ajungea mic. Atât de mic încât încăpea într-o duminică, într-o bucată de pâine, într-un prag.

Dumnezeu rânduise, spunea mama, ca lucrurile să se miște singure. Mugurele știe când să se crape. Bobul știe când să se coacă. Fiecare anotimp are timpul lui. Istoria trecea pe lângă casa noastră ca vântul: nu o vedeai, dar mișca ceva. O frunză. O vorbă. O tăcere.

Iar primăvara - primăvara venea întotdeauna la Praga.

La noi ajungea doar ecoul

 George Condruz

PRIMA SCRISOARE DE DRAGOSTE

Picătura de ploaie coboară ușor.
Atinge în treacăt o floare de măr,
Alunecă pe geam
Și se oprește tăcut
Undeva între cer și pământ.
Iar eu stau aplecată,
Părul îmi cade în ochi,
Dar nu-l observ.
Gândurile îmi zboară,
Dar nu le simt.
Stau aplecată și scriu
Scriu prima scrisoare de dragoste.
Stropul de ploaie alunecă
Ploaia a stat,
Iar soarele pătrunde prin

fereastră
Razele lui mă privesc
Eu stau și scriu.
Iar visurile mă înconjoară.
Sunt fericită și cânt
Deoarece scriu,
Scriu prima scrisoare de dragoste.
Primăvara se furișează ușor,
Se uită tăcută la mine, Iar eu stau
Stau aplecată și scriu,
Scriu primul cuvânt de dragoste
Pe care nu îndrăznesc să-l rostesc.

 Maria Mihai

FIZICĂ ȘI FILOSOFIE

Dan Constantin Roșu personalitate a învățământului politehnic actual

• Născut la 09.10.1950 în Vălenii de Munte

- Absolvent al Colegiului Național "Nicolae Iorga"
- Profesor universitar doctor la Departamentul de fizică, Universitatea București.
- Specializat în Proiectare sisteme electronice, Calcul numeric. Ingineria sistemelor integrate, Fizica corpului solid.
- Premiul Academiei Române „Constantin Miculescu”, (4 dec. 1987) pentru activitatea “Grupul de lucrări privind studii și aplicații ale cristalelor lichide în industrie și biologie”.
- Referent la revista “Scientific Bulletin of Bucharest”.

MEV: De la începuturile în producție la catedra universitară este un drum lung în care v-ați format ca cercetător. Este această traiectorie necesară omului de știință?

DR: Începutul în producție pe care l-ați menționat a reprezentat o etapă obligatorie a începutului de carieră în România comunistă. Cei patru ani de practică în producție nu erau cu siguranță benefici pentru pasiunea pe care am avut-o din liceu, fizica, dar erau pe atunci, obligatorii. Oricum, atmosfera eclectică, ce a rezultat din contactul cu practica, a fost folositoare pentru viitoarea mea ocupație universitară, ca fizician experimentator. Personal, am apreciat întotdeauna spiritele unitare, care integrează teoria cu practica. Nu am înțeles niciodată de ce oamenii „uită” atât de repede cunoștințele învățate în școală și facultate, de ce nu încearcă să le folosească efectiv în viața de zi cu zi. Din acest punct de vedere, practica în producție a avut multe subiecte incitante pentru un tânăr aflat la început de viață, teme care reprezentau provocări interesante dacă le priveai cu lupa curiozității. Dacă tragem linie, această traiectorie nu a fost dorită, dar a fost utilă pentru formarea mea ulterioară.

MEV: O latură importantă a activității dumneavoastră o reprezintă realizarea aparatelor de cercetare.

Cât de mult contează instrumentalizarea activității de cercetare?

DR: Realizarea aparatului contează mult pentru mine, dar motivul pentru care contează a variat o dată cu vârsta.

La începutul carierei universitare, ca asistent la Departamentul de Fizică al Universității Politehnica București, m-am ciocnit cu lipsa aparatului specifice experimentului efectuat. Aceasta este de fapt o problemă universală în cercetare: modul în care efectuezi o experiență depinde de întrebările pe care le pui, de aparatura disponibilă, de fantezia ta și, nu în ultimul rând, de mult noroc. Deoarece probabilitatea ca să găsești montajul necesar este aproape nulă, am avut de ales: caut în alte laboratoare ce doresc, îl cumpăr, sau îl fac eu. Legea lui Murphy a selectat singura variantă posibilă, aceea ca să îl fac eu. Această decizie, inspirată cu siguranță și de pregătirea mea din facultate ca electronist a condus la apariția unui mic laborator personal, acasă și la facultate, unde am realizat ceea ce am dorit. În plus a trebuit să cumpăr, de unde am putut, diversele componente necesare montajelor. Important este că în final am reușit.

Un ajutor inestimabil în proiectarea aparatului de laborator mi-a fost dat de pregătirea mea matematică, pe care am privit-o nu ca pe un bagaj stânjenitor, ci ca pe o unealtă. Ea a fost asigurată de dascăli eminenti precum Domnul Profesor Dafina Anghel în liceu, Profesor Marcel Roșculeț în facultate și, nu în ultimul rând, de atmosfera de emulație care domnea în acei ani în școală. O dată cu trecerea anilor, am devenit conștient că fizica fundamentală a intrat ca știință, într-un blocaj din care nu mai erau create de multe decenii idei noi, ci doar aplicații ale ideilor vechi. Când am căutat să înțeleg cauzele, am înțeles că de vină era parțial, mirajul matematicii: în loc să fie căutată și

înțeleasă realitatea fizică, fizicienii căutau să cuprindă Universul, doar prin legi matematice din ce în ce mai universale. Momentul rupturii a început o dată cu ambiția personală a lui Niels Bohr ca fizica să aibă limite gnoseologice specifice teoriei create de el. Înghețul progresului în fizică s-a cristalizat paradoxal în 1964, o dată cu frumoasa teorie matematică a quarcurilor, a lui Murray Gell-Mann. Era într-un fel o reeditare a sistemului astronomic geocentric al lui Aristotel, care a blocat și el prin renumele lui, mult timp, evoluția astronomiei. Ca să revin la întrebarea dumneavoastră, fizicienii nu au mai considerat obligatorie în cercetare corelația dintre experiment și teorie: o dată ce evoluția teoriei era blocată de renumele lui Bohr, rezultatele experimentale, câte erau, nu mai puteau pătrunde în sanctuarul teoriei, devenind oarecum inutile. Problema a început să fie deblocată aproximativ în aceiași ani în care Murray Gell-Mann introducea noțiunea de quark, și continuă din fericire să evolueze pozitiv în acești ani. Putem deci trage concluzia că instrumentalizarea activității de cercetare este strict necesară, deoarece este o componentă a dualității teorie - experiment, care stă la baza metodei științifice.

MEV: Cercetând în laboratorul de fizica stării condensate și cristale lichide ați avut revelația că ați pătruns într-o dimensiune cosmică?

DR: Colectivul „Fizica stării condensate și cristale lichide” în care am intrat la Politehnica după cei patru ani de practică în producție, era condus de doamna profesor Cornelia Moșoc. Un cadru didactic eminent și un cercetător riguros în tot ce făcea, m-a învățat valoarea corespondenței dintre formă și fond în tot ce fac. Stricto sensu, cristalele lichide ca domeniu al fizicii stării condensate, nu au în afara frumuseții lor picturale de factură abstracționistă, vreo legătură cu „dimensiunea cosmică” a fizicii, a cunoașterii. Colectivul nostru s-a ocupat în special de găsirea unor compuși bazați pe cristale lichide, cu proprietăți utile aplicațiilor tehnice.

Dacă însă privim acești compuși „de sus”, devenim conștienți de legătura lor cu compușii organici. Comportamentul lor în diverse condiții de temperatură, câmp electric, magnetic sau optic, este similar modului în care se comportă compușii vii în aceleași condiții. Acestea sunt deci motive întemeiate ca să „privim” pe un plan superior, cosmic, această clasă de substanțe, să facem conjecturi care ne-au ajutat să tragem concluzii în căutările noastre științifice.

În perioada în care mi-am făcut facultatea, în fizică domnea euforia descoperirilor, în marea lor majoritate de natură matematică. Aforismul lui Paul Dirac „O lege fizică trebuie să posedă frumusețe matematică” acționa cu putere, argumentând că legile fundamentale ale fizicii nu pot fi descrise decât prin teorii matematice, succinte și elegante. Teoria matematică este indiscutabil esențială în descrierea lumii înconjurătoare, dar din păcate, așa cum am spus mai sus, motorul experimental de la care trebuie să plecăm în elaborarea modelelor matematice, este încă profund gripat. Cu puține excepții, blocați cum spuneam de renumele lui Bohr, teoreticienii se mulțumesc doar să interpreteze rezultatele experimentale prin filtrul teoriei consacrate și să le folosească practic, dar nu caută să înțeleagă

cauzele lor profunde.

MEV: Care credeți că este relația dintre fizică și filosofie?

Aveți un model care v-a călăuzit în viață?

DR: A spune că între fizică și filozofie există o legătură profundă este un truism. Atomismul grecilor antici, teoriile lui Empedocle și Aristotel despre alcătuirea lumii din cele patru elemente, foc, apă, aer, pământ, și teoriile care au urmat, arată că omul a căutat dintotdeauna să înțeleagă esența lumii înconjurătoare din cele mai vechi timpuri.

Este cert că marile personalități din lumea științei au fost și buni cunoscători ai științelor fundamentale, în particular buni filozofi; afirmația este corectă și în lumea artei. Se spune că în prezent totul a devenit atât de complex, încât un om nu mai poate stăpâni decât o parte mică a cunoașterii. Afirmația este corectă dar incompletă, în sensul că un bun specialist nu poate cunoaște tot, dar trebuie să studieze pe lângă domeniul lui specific, și acele discipline care să asigure integrarea lui în LUME: filosofie, biologie, astronomie, sociologie etc. La întrebarea DE CE este necesară filosofia pentru un profesionist, răspunsul este simplu: pentru că, la un anumit grad de cunoaștere, devii conștient de limitele semantice și gnoseologice ale științei practicate, cauți să evadezi pe un plan superior și numai filozofia îți permite acest lucru. Einstein l-a avut ca mentor pe Spinoza, Heisenberg pe Platon, Michelangelo ca artist era neoplatonist. Profesorul meu din facultate George Moisil spunea uneori că așa cum în muzică există „muzicieni” și „muzicanți”, în fizică există „fizicieni” și „fizicanți”. Cu această remarcă, așa spune că fără filosofie, nu poți fi decât un...cant.

Ca „iubitor de înțelepciune”, sunt un „adorator” al dialecticii hegeliene, obișnuit să caut reflexe ale principiului „negării negației” în fenomenele pe care le studiez. Nu pot să nu admir alegoria peșterii lui Platon, în care oamenii nu cunosc realitatea, ci doar umbrele ei. Sunt însă atent la pericolul pe care îl oferă forța de atracție a alegoriei, mai ales când este oferită de un corifeu: există riscul, menționat mai sus, ca oamenii să renunțe să cunoască realitatea și să se mulțumească doar cu umbrele ei. De aceea, personal, mi-am creat un dicton ajutător: nu contează ce știe un om, contează ce face când știe și, mai mult, contează ce face când nu știe. În prezent suntem într-o perioadă în care, paradoxal, cel puțin în domeniul fizicii, dar nu numai, oamenii încep să înțeleagă că de fapt NU ȘTIU. Învăță să renunțe la orgoliul și la comoditatea credinței că nu mai este nimic de învățat. Va urma o perioadă, foarte probabil extinsă pe multe generații, în care oamenii vor încerca să răspundă la întrebările puse și să elaboreze noi concepte. Vor învăța un adevăr elementar: că atunci când pui în contact două sisteme cu proprietăți cunoscute, rezultă un macrosistem ale cărui noi proprietăți emergente nu pot fi deduse din proprietățile cunoscute ale celor două sisteme componente.

MEV: Care este relația dumneavoastră cu inteligența artificială?

DR: Semantic, termenul de inteligență artificială (prescurtat IA) se referă la mașini, entități non-umane, capabile să învețe, să perceapă mediul și să rezolve

probleme. Este o definiție foarte ambițioasă. Țin minte că la o practică agricolă la Jegălia, la care am fost cu studenții de la automatică, se culegeau ardei capia. Ardeii erau apreciați de studenți, practica mai puțin. La un moment dat, studenții au început să se gândească la o mașină, un robot, care să culegă ardeii capia în locul lor. Nu au ajuns la o soluție practică (nepalezii nu erau încă cunoscuți), dar au pus în evidență problema percepției mediului (robotul trebuia să „vadă” ardeii oricare ar fi forma plantei), și a manipulării obiectelor: robotul trebuia să apuce ardeiul oricare ar fi forma lui, să taie codița ardeiului și să îl pună în ambalaj. Pot fi date multe exemple, care ar exemplifica necesitatea ca IA să cunoască bine CONTEXTUL unui fenomen, pentru a putea să răspundă la o întrebare; este cu siguranță, o problemă foarte dificilă. Nu vreau să intru în detaliile tehnice ale modului de programare sau execuție al IA, dar în stadiul actual de dezvoltare a tehnicii, așa cum mi-au explicat niște prieteni de la automatică, este o problemă prematură și primejdioasă. Este prematură, deoarece complexitatea problemei nu poate fi stăpânită de tehnica de miniaturizare actuală (excepând creierul pozitronic al lui Isaac Asimov sau mai realist, viitoarele calculatoare cuantice). Este primejdioasă, deoarece există întotdeauna în oameni tentația să apese pe butoane, SA VADĂ CE SE ÎNTÂMPLĂ! Astfel, într-o lume inegal dezvoltată, în care sistemele tehnice au grade de securitate și reziliență reduse, există riscul ca un sistem imperfect de AI să declanșeze o catastrofă.

Problema AI este foarte asemănătoare într-un sens cu problema fuziunii nucleare. După declanșarea în 1952 a primei bombe termonucleare, a urmat o euforie generală: curând se spunea, vom avea reactoare termonucleare, curate, fără emisii de radiații nocive, în orice gospodărie. Suntem în 2026 și problema este încă nerezolvată, și nu doar din motive politice, ci tehnice. Oamenii au început să înțeleagă că între dorință și realitate este uneori o mare prăpastie. Același orgoliu uman despre care vorbeam mai sus, însoțit de multe ori de lăcomie, face ca începuturile actuale ale IA să fie confundate cu adevărata și ideala IA. Așa imperfect cum este softul IA actual, el permite concedierea multor oameni care efectuează activități de nivel intelectual redus și înlocuirea lor cu aceste entități IA. Este o soluție ieftină pentru patron și stresantă pentru angajat. Istoria ne învață (vezi distrugerea războaielor de țesut mecanice în Anglia la începutul revoluției industriale), că aceste probleme au soluții: angajații se reprofilează.

Rămâne de văzut ce va fi! Ca fapt divers, într-o uzină robotică contemporană de producție a mașinilor auto, s-a observat că unii roboți au accese de „nebulie”, concretizată prin mișcări necontrolate; problema a fost rezolvată prin introducerea unui om, specialist în psihologie robotică!

Ultima alertă legată de IA este aceea a comodității umane.

Așa imperfecte cum sunt sistemele IA actuale, pot genera soluții capabile să mulțumească o bună parte a societății. În acest fel, oamenii vor fi tentați să spună, de ce să mai învățăm, dacă este suficient să întrebăm IA și să aflăm un răspuns... În acest fel, oamenii nu vor mai fi „stresați” de problema memorării și a interpretării datelor. ACEASTA ESTE MOMENTAN, ALĂTURI DE TELEFONUL MOBIL, PRIMA PRIMEJDIE A IA. Dacă

principiul lamarckian că „funcția creează organul” este corect, atunci IA face inutil creierul, care devenit un balast, poate dispărea...

MEV: Ați mărturisit că vă pasionează muzica simfonică. Materia cântă, are ea o alcătuire polifonică?

DR: Sunt pur și simplu îndrăgostit de muzică, în primul rând simfonică, și apoi ușoară. Muzica populară, așa cum am cunoscut-o înainte de 89, avea un singur erou și nu mi-a plăcut; am prețuit-o doar mai târziu. Am avut norocul ca un prieten al tatălui meu, doctorul Nicolae, să fie îndrăgostit de muzica simfonică. Concertul nr 3 pentru vioară de Mozart, împrumutat pe disc de la domnia sa, a reprezentat scânteia care a declanșat în mine dragostea de muzică simfonică. Ulterior am cunoscut și celelalte nume, Vivaldi, Bach, Beethoven, și alții. Muzica am înțeles-o bine, doar când am înțeles că trebuie integrată în viața personală și socială a compozitorului.

Mecanica cuantică, așa cum este alcătuită, este o structură de armonii, în care interferențele materiei construiesc sau distrug. Muzica procedează similar, dar pe alte căi, cu alte instrumente. Cred că cel mai succint și fermecător exemplu de polifonie este mica fugă a lui Bach, în care vocile sunt vizibile aproape didactic.

Muzica polifonică generează în mine dorința înțelegerii integrale a lumii, similar modului în care macrocosmosul și microcosmosul sunt reciproc, dialectic, emergente.

Cântul materiei a fost surprins într-un mod fermecător de o poetă italiană, Fabia Gardinazzi, în dialogul următor: “La meccanica quantistica? Non `e altroche materia chedorme e sogna”. Și da, vocile polifonice, ca personificări ale părților lumii noastre, pot fi ușor armonizate cu lumea cuantică; atâta doar că dualitatea undă-corpusul, specifică acestei lumi cuantice, cuantificarea proprietăților fizice, legăturile „fantomatice” și instantanee dintre obiecte, prevestesc o lume și o muzică stranie.

MEV: Ca vălenar dintotdeauna păstrați amintiri dragi din adolescență, din liceu.

Care ar fi exponențiale pentru personalitatea dumneavoastră?

DR: Primele amintiri de suflet din școală sunt legate paradoxal, de geologie. Hoinăream pe cursul pâraului Văleanca, când, aproape de ieșirea din oraș, spre Teleajen, am văzut niște tineri, care trebaluiau pe malul pâraului. Unul din ei m-a chemat și mi-a arătat ceva ce mi-a rămas în minte: niște foi de argilă, cu amprente de scoică. Mi-a spus că sunt resturi dintr-o veche mare, care, dispărută, a lăsat în urmă fosilele. Ca urmare, am rămas cu o pasiune permanentă pentru geologie. Chiar dacă nu am urmat o carieră în acest domeniu, o trăsătură profundă a geologiei, și anume mișcarea spațială și temporală a materiei, m-a atras și m-a ajutat să înțeleg și alte domenii; o metaforă potrivită în acest caz ar fi deviza submarinului căpitanului Nemo, din insula misterioasă a lui Jules Verne: „Mobilis in mobili”.

Anii au trecut și am căpătat, prin cărțile lui Fabre, o altă pasiune, entomologia. Împreună cu câțiva prieteni, am hoinărit dealurile spre Bughea, unde am făcut cunoștință cu gândacii de bălegar, cu libelulele și, în râuri, cu peștișorii și mormolocii. Nu a durat mult, pentru că am trecut datorită lui Jules Verne, la chimie.

Maica-mea nu a fost fericită să repare uniforma școlară, în care băgasem inconștient o călimară cu acid sulfuric care a curs. Marea revelație a apărut însă o dată cu clasa a 9-a, când am devenit pasionat de fizică și astronomie.

Era epoca zborurilor spațiale, a fizicii atomice, așa că am fost ușor de corupt. Problemele de fizică și matematică trimise la Gazetă, m-au înflăcărat; chiar dacă spun că nu sunt orgolios, faptul că îmi vedeam numele trecut la rezolvatori mă „încălzea”. Dar o influență fundamentală au avut-o profesorii, de fizică Crivăț Ștefan, de matematică Dafina Anghel și, de fapt, tot corpul nostru profesoral din acei ani, din Văleni, a fost excepțional. O trăsătură unică a acelor timpuri, care își are cauza sa, o constituie emulația extraordinară a colegilor de clasă, în dorința de a „învinge” dificultățile școlare sau pe cele din gazetă. Am o mare admirație pentru colegi ca Voinea Ilie, Lupu Cornel, Turcu Maria și nu numai, care deși aveau uneori dificultăți, „fierbeau” pur și simplu când era vorba de soluționarea acestor probleme. Aș vrea să văd și azi în școală, o asemenea emulație la nivel de clasă!

MEV: Ce mesaj aveți pentru tânăra generație de astăzi?

DR: Tinerii de azi, care termină școala sau facultatea, trebuie să facă față unor primejdii necunoscute de generația mea. Cea mai mare primejdie este, cred, mentalitatea BANULUI; astfel, dacă în timpul școlii noastre „comuniste”, bogății erau o noțiune interzisă prin lege, în prezent aceștia sunt ridicați în slăvi, iar „valoarea” lor este proporțională cu averea lor. Nici în sport nu se prea mai discută despre performanțele sportivilor, ci despre averile lor. Tinerii riscă să ia ca modele în viață, tocmai pe acești parveniți.

Un dicton vechi spune corect că banii nu aduc fericirea, dar nu există fericire fără bani. Soluția acestei dileme este din păcate complexă, deoarece implică toate laturile societății: economie, educație, sănătate, armată etc. Apariția unor noi valori, care să fie promovate de adevărate valori sociale, depinde fundamental de dezvoltarea sincronă a acestor laturi sociale. Primul sfat, pe care l-aș da, ar fi acesta: respectați și promovați societatea, deoarece doar o societate puternică te poate apăra în caz de restriște; singur, nu poți!

A doua observație se referă la spiritul critic personal. Comoditatea și obișnuința generează primejdia acceptării unor idei, fără spirit critic. Este neimportant dacă aceste idei provin din rețelele sociale sau din dialogul cu inteligența artificială. Ce contează este ca tu, personal, să te întrebi: este veridic ce am aflat? Pot obține confirmări din altă sursă? Riscul de a accepta niște bazaconii este uneori prea mare pentru tine pentru a fi indolent.

Indolența este de asemenea o mare primejdie. De multe, ori din această cauză sau „scârbit” de lumea murdară reală cu care este în contact, tânărul se retrage din viața socială. Platon avertiza simplu și dur: dacă refuzi să te implicii, vei fi condus de cei mai slabi decât tine. Sugestia mea este că, dacă vrei să fii condus de cei pe care îi respecti, luptă personal pentru promovarea lor sau intră chiar tu în luptă.

 Valentin Emil Mușat

CRONICĂ DE CENACLU

Întâlnirea membrilor cenaclului DESTINE, din data de 26 ianuarie 2025, a stat sub semnul personalității marelui Mihai Eminescu, reperul etern al culturii naționale. Din motive obiective, Mihai Istudor, sufletul cenaclului, a lipsit și, în consecință, ședința a fost prezidată de Petruța Stan, care a încercat să suplinească farmecul personal al celui absent. Seara a început cu Adrian Mihalcea, care a prezentat un film bine

documentat, dedicat poetului național, intitulat “Eminescu și marea”, viziunea fiind urmată de comentarii, care au evidențiat importanța motivului acvatic în creația eminesciană. Atmosfera a fost animată de oamenii cu chitara: Luigi Popescu, o prezență din ce în ce mai rară la ședințele cenaclului, el interpretând piese pe versuri mai puțin cunoscute ale lui Eminescu, precum și Georgian Mirea, cu o piesă pe versuri de Miron

Radu Paraschivescu. De asemenea, Petruța Stan a citit ultima poezie a lui Eminescu, găsită în buzunarul halatului său, după moartea sa venită mult prea devreme. Au citit creații proprii Dumitru Antonescu (proză), Ana-Maria Dinulescu (poezie), Cleopatra Stoicescu (poezie), Andrei Nicolae (poezie). Lecturile au fost urmate de comentarii pe marginea textelor, iar seara s-a încheiat cu o bine-cunoscută poezie a lui Marin Sorescu, “Eminescu n-a existat”, recitată cu multă emoție de Florian Andreescu. Să sperăm că starea de sănătate îi va permite lui Mihai Istudor să-și reia locul meritat de conducător al ședințelor cenaclului DESTINE, chiar dacă aceasta va însemna suspendarea provizorie. (P.S.)

POȘTA REDACTIEI

Această rubrică își reia activitatea cu speranța întâlnirii cu cât mai mulți viitori poeți și, de ce nu, prozatori. Deja, vocile tinere, care au debutat în această rubrică, se fac auzite în reviste și ziare de specialitate din întreaga țară. Pentru că anul abia a început, publicăm un text al unei tinere poete cu care ne-am mai întâlnit. Nu mai este o debutantă, dar poemul trimis este dovada vie a unei evoluții substanțiale în agitata lume a literaturii. **Ana Maria Dinulescu** – despre ea este vorba – se manifestă încă de pe acum ca o voce lirică ce se străduiește să fie distinctă, să-și transmită emoția cât mai limpede către cititori. În rest, să auzim numai de bine!

**Văd în tine un copil
Un suflet cald
O suflare îndurerată
Și o față subjugată
Văd în tine un martir
Rupt de golul inimii
Cavaler îndurerat și de viscol
înecat
Văd în tine o salvare de la a
lumii trădare**

**Văd un suflet greu și surd
Rupt de raiul pe pământ
Iar de când mintea tu mi-ai
luat
Te-am sperat un împărat
Să mă apere de dor și de
vocea ielelor
Să mă țină ocrotită de a
viscolului frică.**

(P.A.)

Început suprarealist de primăvară

Sunt la schi. Mă urc în telescaun. E ultima urcare pe ziua de astăzi și, posibil, chiar pe întreg sezonul. Pornesc la vale. Nu prind viteză. Nu mă grăbesc. În față, pârtia se îngustează. Din ea rămâne doar o limbă de zăpadă, barată peste câțiva metri de iarba verde. O iarbă deasă, care se întinde cu râvnă de yoghin după somnul de iarnă.

— Cum naiba am greșit pârtia?! N-are cum!

Asta e, n-am ce face, îmi dau jos schiurile. Spre norocul meu, la mică distanță se găsește o cabană. Apăs pe clanță. Ușa se deschide. Fac doi pași înăuntru.

. Vreo treizeci de reni duc povara unor tunuri de zăpadă. Niște tunuri colosale! În urma renilor vin cerbii lopătari, care trag de un obiect și mai mare: pare a fi un colosal aer condiționat, responsabil de tot frigul iernii. Cerbii trec. Un bărbat se apropie de mine. Își scoate mână dreaptă și afișează un zâmbet. Ne strângem mâinile.

— Eu sunt antreprenorul.

E un tip ferchezuit: îmbrăcat într-o pufoaică argintie, pantaloni de fâș, încălțat în apreschiuri, purtând mănuși

cu un deget, având pe cap pregătiți niște ochelari de soare. Brunet.

— N-avem ce face, trebuie să ne cărăm. Avem închiriat aici doar trei luni. Greu ne mai luptăm uneori să rupem câteva zile de la cei care ne precedă sau de la cei care ne succedă. Bagă tot felul de motive: că nu le mai iese lor socoteala și tot așa. Anul ăsta n-am obținut nici măcar o zi în plus! Cei care vin acuma ne-au dat ultimatum ca la 1 martie să nu ne mai găsească aici! Ce să zic: vă așteptăm la anu'!

Politicos, antreprenorul mă conduce până la ușă. După ce ies, încuie. Peisajul de afară nu s-a schimbat, dar eu parcă am dobândit alți ochi. Văd iscoadele primăverii! Ghiociei – tăcuți, perverși observatori. Rândunelele, care taie văzduhul într-un energic survol. Și, mai presus de toate, soarele blajin veghind încă Pământul, necuvântătoarele și cuvântătoarele. Fii binevenită, primăvară!

Vlad Moise

In memoriam: CĂLIN TURCU

Absolvent al Institutului de Educație Fizică și Sport, avea să formeze o echipă de handbal feminin, pe care a dus-o în divizia națională.

Studia cu pasiunea unui erudit literatură universală, era un reputat numismat și un ufolog de prestigiu la nivel național.

Scriitorul Valeriu Sârbu considera că „poezia lui Calin Turcu impresionează prin curajul cu care sondează impalpabilul.

Avem de-a face cu o sete de cunoaștere sau cu o nerăbdare de adolescent nematurizat la timp ca mai toți poeții autentici?

Poetul se caută, făcând acum un popas în suprarealism, dar trădând formula prin emoții insuficient distilate sau prin vagi reflecții de moralist”

A existat în Vălenii de Munte un grup de profesori tineri care au reformat cu adevărat învățământul prin pregătirea lor academică și prin felul de a fi cu totul occidental.

În cadrul acestui grup, profesorul Calin Turcu trecea ca o prezență aparte.

CĂLĂTORIE

Am călătorit
Prin grote preistorice
Dominated de superstiții.
Câteva interdicții nostime
Evocau pantomimic
Suspine adânci
Și țipete stridente
Din vremuri uitate
În clarobscurul răcoros
O vâscozitate dinamică
Mă fixa
Cu o privire absentă
Și stranie.
Făceam eforturi obsedante
De a-mi reprima antipatia
Zâmbind sarastic.
Acum călătoresc în secolul vitezei
Într-o ironie infernală,
Nu găsesc obiecții
La explicațiile mistice...
Asimetrice și excentrice...
Isprăvesc ceremonia răsului
Într-o rumegare a inspirației.

REFLUX

Îmi trec fiori prin umeri
De caldă tinerețe
Și-n jurul meu
Primăvară...
Iubesc oamenii și iarba
Iubesc libertatea cerului albastru,
Iubesc!
Văd înflorirea miezului de viață
Pe un ram de voioșie.
Îmi simt trupul
Proiectat pe o adiere de neant,
În ținutul alb
Al adolescenței.

Calin Turcu

CENTRUL CULTURAL - Vălenii de Munte

REDACTIA
Str. Berevoiești, nr. 9
Telefon: 0752. 132. 448, 0244. 280. 345

centrulculturalvaleni@yahoo.com

www.centrulculturalvaleni.ro

SUPLIMENT CULTURAL
al ziarului Vălenii de Munte

Tiraj: 1.000 exemplare

ISSN:

2247 - 2681 ISSN-L 2247 - 2681